

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи економіки»

**Навчально-науковий інститут
права та психології
Кафедра економіко-правових
дисциплін**

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Форма здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2025/2026
Форма підсумкового контролю	залік

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного
працівника, який веде
дисципліну,
науковий ступінь, вчене
звання посада,
профайл

Електронна адреса **Овчаренко Леся Валеріанівна**,
кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри
економіко-правових дисциплін
Google Scholar:
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=oi8JHkAArks&sortby=pubdate>
ORCID:<https://orcid.org/0000-0001-9492-114X>.webofscience.com/wos/author/record/ABF-8058-2021ovch_lesya@ukr.net

Електронна адреса

Андрущенко Ігор Григорович, кандидат
юридичних наук, професор, професор кафедри
економіко-правових дисциплін Google Scholar:
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=RwChJ18AAAAJ>
ORCID:
<https://orcid.org/orcid-search/search?searchQuery=0000-0002>
Web of Science: <https://www.webofscience.com/wos/author/re>
andrushchenko.ig@gmail.com **Науменко Сергій**

Електронна адреса

Геннадійович, доктор філософії в галузі права, доцент
кафедри економіко-правових дисциплін Google Scholar:
<https://scholar.google.ru/citations?user=cEFbLn8AAAAJ&hl=>
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7664-0512>
sgnaumenko@gmail.com

Розклад навчальних занять <https://asu.naiu.kiev.ua/timeTable/searchTeacher>

Консультації Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри)

пн-пт з 9:00 до 16:00 Онлайн:

електронною поштою

epdkafedra@ukr.net

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення та системи знань про економічні явища і процеси, закони і суттєві зв'язки у ринковій економіці; навичок аналізу та оцінки реальних економічних процесів, що відбуваються у житті суспільства на мікро- та макрорівнях.

Тривалість: 4 кредити. Загальна кількість годин – 120: денна форма навчання: аудиторних – 54 год., самостійної роботи – 56

год.;

Форми та методи навчання. Форма навчання – денна (очна). Словесні методи навчання (пояснення, розповідь, навчальна дискусія); методи індукції та дедукції; методи аналізу та синтезу; метод порівняння.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті відповідно до навчальних питань теми з метою виявлення готовності здобувачів вищої освіти до заняття (усне фронтальне, індивідуальне, комбіноване опитування, доповіді на семінарах, вирішення практичних завдань на практичних заняттях, участь здобувачів в обговоренні доповідей на семінарах та результатів вирішення практичних завдань, тематичне тестування). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни «Основи економіки» здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).

Підсумковий контроль. Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Основи ринкової економіки» визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача (помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1 = 12$ ($60 : 5$))), отриманого на семінарських та практичних заняттях, з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів з аудиторної роботи здобувачів становить 60 балів, підсумкового контролю – 40 балів.

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача вищої освіти визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого за кожне питання підсумкового тесту, помноженого на коефіцієнт K_2 ($K_2 = 8$ ($40 : 5$))) з округленням результату до цілого числа.

Пререквізити: логіка, історія держави та права, теорія і історія держави та права.

Постреквізити: адміністративне право, філософія сталого розвитку.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.</p> <p>РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причиннонаслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.</p> <p>РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК)</p> <p>СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.</p> <p>СК 3 Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.</p>

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

презентаційні навички; навички

командної роботи;

зрозуміло формулювати думку та позицію; вміння

комунікувати, переконувати та чути інших;

здатність розбиратися в сучасних технологіях збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Економіка як форма організації суспільних відносин</p>	<p><i>Лекція:</i> онлайн Навчальні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво як основа життєздатності суспільства 2. Форми організації суспільного виробництва 3. Фактори виробництва, їхні види та функції 4. Економічні потреби та інтереси суспільства <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність матеріального виробництва 2. Матеріальне і нематеріальне виробництв, їх взаємозв'язок 3. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства 4. Сутність і структура суспільного виробництва. Процес суспільного виробництва <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Власність та її роль в економічних відносинах 2. Фактори виробництва та їх взаємодія 3. Ресурси виробництва та їх види <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна система: поняття та основні типи 2. Проблема економічного вибору 3. Тіньовий сектор економіки України 4. Проблеми економіки природокористування

<p>Тема 2. Ринок та механізм його функціонування</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність ринку, його ознаки та функції 2. Основні моделі ринку 3. Конкуренція як елемент механізму ринку 4. Види конкуренції <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринкова модель економіки: сутність та особливості 2. Характерні ознаки ринку 3. Функції ринку 4. Учасники ринку 5. Умови існування ринку <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон попиту, детермінанти попиту, індивідуальний та ринковий попит. 2. Закон пропозиції, детермінанти пропозиції. 3. Ринкова рівновага та фактори її порушення. 4. Ціна: механізм формування, функції, види. 5. Сутність та форми конкуренції в економіці. 6. Моделі ринку: умови формування, переваги та недоліки. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі ринку: умови формування, переваги та недоліки 2. Конкурентне право в Україні 3. Антимонопольне законодавство України
---	--	--

	<p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	
--	--	--

<p>Тема 3. Попит, пропозиція, їх взаємодія</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i> <i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попит, пропозиція та вільне ціноутворення як елементи ринкового механізму 2. Закон попиту. Винятки дії закону попиту. 3. Закон пропозиції, детермінанти пропозиції 4. Взаємодія попиту та пропозиції <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попит, його величина 2. Чинники формування ринкового попиту та його нецінові детермінанти 3. Пропозиція та її величина 4. Чинники формування пропозиції нецінові детермінанти впливу пропозицію <p><i>Навчальні питання та завдання практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ціна, її функції та види в ринковій економіці 2. Чинники ціноутворення 3. Механізм ціноутворення 4. Еластичність попиту та пропозиції <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття еластичності попиту та пропозиції 2. Ринкова рівновага, та фактори її порушення 3. Кон'юнктура ринку 4. Цінова дискримінація: поняття, причини та види 5. Особливості формування попиту та пропозиції в ринковій економіці
---	---	---

<p>Тема 4. Структура ринку</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i> <i>Навчальні питання</i> 1.Класифікація ринків 2.Ринок споживчих товарів і послуг 3.Ринок капіталу Цінні папери і кредит. 4.Ринок робочої сили Причини та форми безробіття <i>Навчальні питання до семінарського заняття</i> 1. Структура ринку: поняття та основні види ринків 2. Ринок споживчих товарів і послуг як базовий вид ринку. Його характеристика 3. Ринок капіталу та його характеристика 4. Ринок робочої сили та його характеристика <i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i> 1. Формування попиту на споживчі товари та послуги 2. Суб'єкти ринку споживчих товарів та послуг 3. Формування попиту на кредитні ресурси 4. Суб'єкти ринку кредитних ресурсів 5. Формування попиту на працю Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	1. Галузеві ринки, поняття, характеристика типів 2. Формування попиту на споживчі товари та послуги в умовах досконалої та недосконалої конкуренції 3. Формування попиту на кредитні ресурси в умовах досконалої та недосконалої конкуренції Формування попиту на працю в умовах досконалої та недосконалої конкуренції
---------------------------------------	---	--

<p>Тема 5. Циклічні коливання економіки</p>	<p><i>Лекція:</i> онлайн</p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <p>1.Циклічність економіки. Причини та види циклічних коливань</p> <p>2.Економічні цикли (цикли ділової активності): фази та їхня характеристика</p> <p>3.Безробіття як результат порушення макроекономічної рівноваги</p> <p>4.Інфляція як прояв макроекономічної нестабільності</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <p>1.Причини, що зумовлюють циклічні коливання економіки</p> <p>2.Характеристика фаз економічного циклу</p> <p>3.Види економічних криз</p> <p>4.Заходи антикризової політики в період бумів і в період депресій</p> <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <p>1.Сутність та методи вимірювання інфляції</p> <p>2.Форми прояву інфляції та їх класифікація</p> <p>3.Соціально-економічні наслідки інфляції</p> <p>4.Заходи антиінфляційного регулювання</p> <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>1.Державне економічного антициклічне регулювання</p> <p>2.Сутність зростання економічного циклу</p> <p>3.Передумови економічного циклу в</p> <p>4.Джерела зростання економічного циклу в</p> <p>5.Особливості економічного циклу в Україні</p>
--	---	---

<p>Тема</p> <p>Інфраструктура економіки</p>	<p>6.</p> <p><i>Лекція: онлайн</i></p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <p>1.Поняття інфраструктури ринку</p> <p>2.Основні елементи інфраструктури ринку</p> <p>3.Кредитна система як основний елемент інфраструктури ринку</p> <p>4.Сучасний стан інфраструктури ринку України</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <p>1 Банки як основний елемент ринкової інфраструктури</p> <p>2.Небанківські фінансові установи</p> <p>3.Види та напрями діяльності небанківських фінансових установ</p> <p>4.Біржі як елемент ринкової інфраструктури: призначення</p> <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <p>1. Інфраструктура товарного ринку: поняття та функції</p> <p>2. Функції інфраструктури товарного ринку в економіці України</p> <p>3. Основні елементи інфраструктури товарного ринку</p> <p>4. Посередницька діяльність на товарному ринку</p>	<p>1.Сучасна банківська система України</p> <p>2.Роль Національного банку України в регулюванні діяльності банків та небанківських фінансових установ</p> <p>3.Показники розвитку інфраструктури товарного ринку</p>
--	---	--

	<p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	
--	--	--

<p>Тема 7. Підприємництво як категорія економіки</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i> <i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і сутність підприємництва 2. Функції, мета та завдання підприємництва 3. Принципи підприємництва та ознаки підприємницької діяльності 4. Суб'єкти підприємницької діяльності <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарська та підприємницька діяльність: відмінності та схожі риси 2. Бізнес та підприємництво: відмінності та схожі риси 3. Поняття та відмінні риси виробничого, комерційного і фінансового підприємництва 4. Обмежувальні чинники підприємницької діяльності <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. 2. Реорганізація, банкрутство та ліквідація суб'єктів господарювання. 3. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності. 4. Загрози та ризики підприємницької діяльності. <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі підприємництва: класична, інноваційна і венчурна. 2. Суб'єкти господарювання та їхні функції. 3. Форми власності суб'єктів господарювання. 4. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання: переваги та недоліки
---	--	---

<p>Тема 8. Витрати, доходи та прибуток підприємницькій діяльності</p>	<p><i>Лекція:</i> онлайн</p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори виробництва та їх використання у підприємницькій діяльності 2. Найважливіші фінансові показники господарської діяльності суб'єктів господарювання 3. Витрати виробництва: сутність, види, роль у формуванні ціни та показники 4. Дохід та прибуток: формування та види <i>Навчальні питання до семінарського заняття</i> <p>1. Витрати підприємницької діяльності: поточні та інвестиційні</p> <p>2. Дохід та прибуток як результат підприємницької діяльності</p> <p>3. Дохід та прибуток у підприємницькій діяльності: схожі риси та відмінності</p> <p>4. Прибуток: сутність, види, функції</p> <p>5. Розподіл та використання прибутку суб'єкту господарювання</p> <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витрати виробництва: сутність та структура 2. Постійні та змінні витрати суб'єкта господарювання 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оборот капіталу суб'єкта господарювання. 2. Чинники, що впливають на величину прибутку. 3. Особливості розподілу прибутку суб'єкта господарювання у формі товариства (акціонерних товариств, товариств з обмеженою, повною та додатковою відповідальністю). 4. Особливості розподілу прибутку державних та комунальних суб'єктів господарювання. 5. Чинники, що впливають на витрати суб'єкта господарювання. 6. Етична та соціальна відповідальність підприємництва. 7. Стан, умови та перспективи розвитку підприємницької діяльності в Україні.
--	---	---

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Собівартість продукції: поняття та призначення. 4. Показник «витрати на 1 грн продукції» <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p> <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Точка беззбитковості суб'єкта господарювання 2. Рентабельність як показник ефективності діяльності суб'єкта господарювання. 3. Види рентабельності суб'єкта господарювання <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	
--	---	--

<p>Тема 9. Державне регулювання економіки</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i> <i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципові засади державного регулювання економіки, мета та завдання 2. Підтримуюча, компенсаційна та регулятивна діяльність держави 3. Форми та методи державного регулювання економіки 4. Взаємодія підприємницьких структур з державою <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність втручання держави до функціонування ринкового механізму 2. Інструменти імперативного державного регулювання економіки 3. Інструменти адміністративного державного регулювання економіки 4. Інструменти індикативного державного регулювання економіки 5. Суб'єкти державного регулювання економіки <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система органів державної влади та їхні функції у сфері державного регулювання економіки 2. Прямі та непрямі методи регулювання економіки 3. Інструменти державного регулювання економіки 4. Оподаткування як спосіб державного регулювання економіки 5. Публічні закупівлі як спосіб державного регулювання економіки <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та цілі державного регулювання економіки. 2. Вплив держави на підприємницьке середовище. 3. Взаємодія підприємницьких структур із суспільством. 4. Аналіз методів державного регулювання економіки. 5. Соціальна функція держави. 6. Приватизація та денационалізація.
--	---	---

<p>Тема 10. Економіка в умовах воєнного часу</p>	<p><i>Лекція: онлайн Навчальні питання</i></p> <p>1.Економіка воєнного часу (воєнна економіка).</p> <p>2.Наслідки російської агресії для економіки України.</p> <p>3.Фінансування воєнних витрат в Україні.</p> <p>4.Тіньова економіка в умовах воєнного часу.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 1</i></p> <p>1. Наслідки російської агресії в економіці України (руйнування виробничого капіталу, зростання соціальних витрат, зменшення реальних доходів суб'єктів підприємництва)</p> <p>2. Прямі інфраструктурні збитки внаслідок російської агресії (зруйновані мости, дороги, житло, будівлі)</p> <p>3. Вплив російської агресії на економіку України (падіння ВВП, зростання дефіциту бюджету та державного боргу)</p> <p>4. Пошук додаткових джерел фінансування витрат і потреб економіки</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 2</i></p> <p>1. Зміни на ринку праці в умовах воєнного стану</p> <p>2. Втрати суб'єктів підприємницької діяльності в умовах воєнного стану (недоотриманий прибуток, не вкладені інвестиції, втрата ринків)</p> <p>3.Зміни у поведінці суб'єктів підприємницької діяльності в умовах воєнного стану</p> <p>4.Напрями реформування економічної політики для підвищення ефективності обороноздатності держави</p> <p><i>Навчальні питання та завдання до практичного заняття</i></p> <p>1. Воєнний стан: сутність та порядок запровадження.</p> <p>2.Правові підстави заходів, що можуть застосовуватися в період воєнного стану.</p> <p>3.Зміни умов провадження господарської діяльності в період дії воєнного стану в Україні.</p> <p>4. Інструменти підтримки бізнесу в період воєнного стану в Україні.</p> <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>1. Порівняння економічної ролі держави в мирний час та в умовах військового стану</p> <p>2. Перешкоди та обмеження у реформуванні економічної політики для підвищення ефективності обороноздатності держави</p> <p>3. Достатність зусиль держави щодо перебудови економіки в умовах воєнного стану</p>
---	---	---

Основні інформаційні джерела

1. Вачевський М. В., Кулішов В. В., Падалка О. С. Основи ринкової економіки : підручник. К. : Магнолія-2006, 2024. 472 с.
2. Економіка перемоги. Як Україні виграти війну. Як стимулювати виробництво озброєння в Україні та отримати розвинену військову промисловість. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/11/2/706142/>
3. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки. За ред. І.І. Галушка, Г.М. Поченчук, С.В. Байда та ін. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. 368 с.
4. Інструменти підтримки бізнесу в період воєнного стану в Україні. 20.01.2024. К. : НІСД. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/instrumenty-pidtrymky-biznesuv-period-voennoho-stanu-v-ukrayini-hruden>
5. Кирильчук О., Мельник Т. Економіка України у період воєнного стану. Економіка та суспільство 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59120>
6. Кудінова А., Кулага І., Лопух К. Основи економічних знань: навч. посіб. для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. К. : ВЦ «Академія», 2023. 208 с. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/posibnyky-prof-tech/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%9A%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%92%D0%A6%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%8F.pdf>
7. Мельникова О. Державне регулювання економіки: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня спеціальності 051 Економіка.. Харків: ХНПУ, 2023. 105 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1091751/mod_resource/content/0/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6_%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1.pdf
8. Основи економічної теорії : навч. посіб. / Л. Рібун, І. Ангелко, Г. Лех, І. Васькович. Львів : Растр-7, 2022. 235 с.
9. Основи економіки: Навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / Лапко О.О., Возняковська К.А., Біленець Д.А., Попович О.В., Цуркан-Сайфуліна Ю.В., Кубрак Г.О. Чернівці, 2025. 98 с.
10. Основи ринкової економіки. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 075 «Маркетинг» / укладач: С.О.

Полковниченко. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 192 с. URL: <https://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/21641/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8..pdf>

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

пакет програмних продуктів Microsoft Office; мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет;

ресурси дисципліни на платформі Moodle (тексти лекцій, плани семінарських та практичних занять, тематичні та підсумкові тести).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання пропусків та незадовільних оцінок відбувається під час чергування викладачів на кафедрі економікоправових дисциплін.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, догляд за хворим та інші) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівництвом ННПП НАВС.

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що наукові роботи, доповіді та інші форми роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 31.01.2023, протокол № 2
2. Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ : Рішення Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5, введено в дію Наказ НАВС від 30.03.2018 № 422.
3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (Ухвалене рішенням Вченої ради від 24.04.2018 Затверджено наказом НАВС від 02.05.18 № 642);

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (затверджений Рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 року, протокол № 22, уведено в дію наказом НАВС від 08.12.2020 № 1171);

5. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (рішення вченої ради НАВС від 28.01.2023, протокол № 2, затверджено наказом НАВС від 31.01.2023 № 2).

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт											Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>											<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10		

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Ганна КОЗАЧЕНКО – професор кафедри економіко-правових дисциплін, доктор економічних наук, професор

Анатолій ФАЇЗОВ – завідувач кафедри економіко-правових дисциплін, кандидат економічних наук, доцент

Силабус розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіко-правових дисциплін, протокол від 19.06.2025 року, протокол № 20

**Завідувач кафедри економіко-
правових дисциплін НІППІ НАВС**

Анатолій ФАЇЗОВ